

**SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 5
IM. WŁADYSŁAWA BRONIEWSKIEGO
W BIAŁOGARDZIE**

**SZKOLNY
PROGRAM
WYCHOWAWCZY**

„Wychowanie to nieustannie toczony dialog nauczyciela z uczniem prowadzący ku horyzontowi dobra, prawdy i piękna.”

T. Gadacz

**Uaktualniony i ujednolicony tekst programu
został uchwalony przez Radę Pedagogiczną
i Radę Rodziców w dniu **08.11.2010** r. w uzgodnieniu
z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego
Szkoły Podstawowej nr 5 w Białogardzie.**

Program zgodny z podstawą programową
(Rozporządzenie MEN z dnia 23.12.2008 r. w sprawie
podstawy programowej wychowania przedszkolnego
oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
(Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)

Aktualizacja została dokonana w oparciu o:

- I. Nowe treści podstawy programowej
- II. Zaktualizowaną Koncepcję Pracy Szkoły
- III. Wyniki przeprowadzonych ewaluacji:
 - Ocena Programu Wychowawczego szkoły i jego wpływu na kształtowanie postaw uczniów /2010/.
 - Plany pracy wychowawców klas zabezpieczają realizację treści Programu Wychowawczego i Profilaktycznego oraz przyjętych priorytetów pracy /2009/.

Spis treści

I.	MISJA I WIZJA SZKOŁY	7
II.	NASZ ABSOLWENT	8
III.	WYCHOWAWCA W NASZEJ SZKOLE	9
IV.	POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE WSZYSTKICH NAUCZYCIELI	10
V.	TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH	11
VI.	DZIAŁANIA OKOLICZNOŚCIOWO – ROCZNICOWE, UROCZYSTOŚCI SZKOLNE, IMPREZY TURYSTYCZNE	14
VII.	EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY	15
VIII.	PLANY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH NA POSZCZEGÓLNE LATA NAUKI	16

I. Podstawa prawna:

- Konstytucja RP (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (art.6)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Statut Szkoły

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Tekst uchwalony w dn.2 kwietnia 1997r.przez Zgromadzenie Narodowe

Art. 48, ust. 1.

„Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania”.

Art. 53, ust. 3.

„Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.”

Art. 72, ust. 1.

„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.”

Art. 72, ust. 3.

„W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

przyjęta i proklamowana rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ (10grudnia 1948r)

Art.1

„Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i w swych prawach...”

Art.26

1. „Każdy człowiek ma prawo do oświaty. Oświata będzie bezpłatna, przynajmniej na poziomie podstawowym. Oświata w zakresie podstawowym będzie obowiązkowa.”
2. Celem oświaty będzie pełny rozwój osobowości ludzkiej i ugruntowanie poszanowania dla praw człowieka i podstawowych wolności. Będzie ona krzewić zrozumienie, tolerancję i przyjaźń między wszystkimi narodami, grupami rasowymi lub religijnymi...”
3. Rodzice mają prawo pierwszeństwa w wyborze rodzaju nauczania, które ma być dane ich dzieciom”

Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991r. Nr 120, poz. 526)

Deklaracje: „Rzeczpospolita Polska uważa, że wykonania przez dziecko jego praw określonych w konwencji, w szczególności praw określonych w artykułach od 12 do 16, dokonuje się z poszanowaniem władzy rodzicielskiej, zgodnie z polskimi zwyczajami i tradycjami dotyczącymi miejsca dziecka w rodzinie i poza rodziną.”

Karta Nauczyciela

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r.Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.)

Art. 6

„Nauczyciel obowiązany jest: 1) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę; 2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju; 3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego; 4) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka; 5) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów”.

Preambuła Ustawy o systemie oświaty z dn. 7 września 1991 r.

„Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniemi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. **Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.”**

**Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.(tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r.
Nr 256, poz. 2572 ze zm.)**

Art.4

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, a także szanowania godności osobistej ucznia.”

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu
z dnia 23 grudnia 2008 r.
w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia
ogólnego w poszczególnych typach szkół**

Z części wstępnej podstawy programowej:

1. Szkoła dba o harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny.
2. Dużo uwagi poświęcać edukacji medialnej, czyli wychowaniu uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.
3. Edukacja zdrowotna, której celem jest kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.
4. Szkoła ma kształtować u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych, ciekawość poznawczą, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturę osobistą, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz pracy zespołowej.
5. W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania dla innych kultur i tradycji. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

PODSTAWA PROGRAMOWA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ:

1. Dziecko ma być przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą. Ma odróżniać dobro od zła, być świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumieć konieczność dbania o przyrodę.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Rozwijanie ciekawości świata
2. Motywowanie do samokształcenia, aktywnego poznawania rzeczywistości
3. Wprowadzanie w świat tradycji i sferę wartości narodowych, kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur
4. Wychowanie do aktywności i odpowiedzialności w życiu zbiorowym

PODSTAWA PROGRAMOWA - JĘZYKI OBCE

1. Poprzez nauczanie języka obcego kształtowanie postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z HISTORII

Kształtowanie następujących postaw:

1. Zaangażowania w działania obywatelskie: uczeń angażuje się w działania społeczne
2. Wrażliwości społecznej: uczeń dostrzega przejawy niesprawiedliwości na nie reaguje
3. Odpowiedzialności: uczeń podejmuje odpowiedzialne działania w swojej społeczności, konstruktywnie zachowuje się w sytuacjach konfliktowych
4. Poczucia więzi: uczeń odczuwa więź ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską i globalną.
5. Tolerancji: uczeń szanuje prawo innych do odmiennego zdania, sposobu zachowania, obyczajów, przekonań, jeśli nie stanowią one zagrożenia dla innych, przeciwstawia się przejawom dyskryminacji.

Szkoła musi zadbać o:

- dostęp do różnych źródeł informacji
- by uczniowie brali udział w dyskusjach na forum klasy i szkoły
- mieli realny wpływ na wybrane obszary życia szkoły m.in. w ramach samorządu uczniowskiego
- budowali swoje poczucie wartości i sprawstwa w życiu społecznym oraz zaufanie do innych.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z PRZYRODY

1. Zdrowie i troska o zdrowie
2. Poznawanie zasad bezpieczeństwa.
3. Człowiek i jego środowisko – ekologia

PODSTAWA PROGRAMOWA Z MATEMATYKI

1. Czynny udział w zdobywaniu wiedzy matematyczne rozwija kreatywność ucznia, umożliwia samodzielne odkrywanie związków i zależności, duże możliwości samodzielnych obserwacji.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z MUZYKI

1. Otwieranie uczniów na świat muzyki, rozbudzanie zainteresowań
2. Stwarzanie warunków do obcowania z żywą muzyką poprzez udział w koncertach, publicznej prezentacji umiejętności muzycznych uczniów.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z PLASTYKI

1. Rozwijanie myślenia twórczego poprzez metody przygotowujące uczniów do uczestnictwa w kulturze i stosowania nabytych umiejętności w życiu codziennym.

PODSTAWA PROGRAMOWA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Wspiera rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny oraz zdrowie uczniów, kształtuje obyczaj aktywności fizycznej i troski o zdrowie w okresie całego życia. Pełni wiodącą rolę w edukacji zdrowotnej.

PODSTAWA PROGRAMOWA WYCHOWANIA DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Ukazywanie wartości rodziny z życia osobistym człowieka
2. Pomoc w przygotowaniu do zrozumienia i akceptacji zmian okresu dojrzewania / funkcje rodziny, wartości i tradycje w rodzinie, relacje, akceptacja i szacunek dla ciała, istota koleżeństwa i przyjaźni, współpraca, empatia, mass media, odpowiedzialność za własny rozwój – samowychowanie.

I. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym **realizowanym przez wszystkich nauczycieli**, za pośrednictwem wszystkich zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, w ścisłej współpracy z rodzicami i ze środowiskiem lokalnym.

MISJA SZKOŁY

- Szkoła stwarza warunki umożliwiające indywidualny rozwój każdej jednostce
- Przygotowuje uczniów do dalszego etapu edukacji
- Poprzez odpowiedni dobór programów realizuje w pełni podstawę programową, dostosowuje nauczanie do indywidualnych potrzeb, możliwości ucznia, rozwija w nich potrzebę samokształcenia i doskonalenia się
- Szkoła działa w oparciu o dobrze przygotowaną, profesjonalną kadre pedagogiczną, gotową do zmian i innowacji, otwartą na wszelkie nowości i dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną
- Program Wychowawczy i Profilaktyczny szkoły oparty jest na zapotrzebowaniu środowiska szkolnego i lokalnego, gdzie szczególny nacisk kładzie się na wyeliminowanie agresji w szkole i poza nią.
Osiągamy to poprzez szeroką ofertę zajęć dodatkowych, których celem jest pokazanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Kształtujemy uczniów kreatywnych, twórczo myślących, komunikatywnych i odpornych na patologie społeczne.
- Nasz styl pracy oparty jest na ścisłej współpracy przy czynnym udziale rodziców, jak również dobrych relacjach z samorządem lokalnym i innymi instytucjami, mogącymi wesprzeć szkołę w jej działaniach na rzecz kształcenia i wychowania.

WIZJA SZKOŁY

„Szkoła, jako złożony i dynamiczny organizm nigdy nie jest dziełem skończonym, może co najwyżej zmierzać do doskonałości”

Szkoła, do której zmierzamy powinna być:

- **autonomiczna** – w doborze kadry, form pracy i celów
- **bezpieczna** – wolna od patologii, przemocy, zagrożeń
- **zdrowa** – ułatwiająca uczniowi rozwój, prowadząca wychowanie prozdrowotne i edukację ekologiczną, dbająca o higienę psychiczną uczniów, chroniąca nauczycieli przed nerwicą i wypaleniem zawodowym, dająca wsparcie rodzicom,

rozwijająca integracyjne formy pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, tworząca przyjazny klimat i dobre wspomnienia tak, by jej absolwenci mówili o SP5 „moja szkoła”.

- **przygotowująca do życia** – dająca uczniom umiejętności dobrego i sprawnego komunikowania się ze światem, samodzielnego uczenia się, korzystania z nowoczesnej technologii informatycznej i informacyjnej
- **otwarta** – udostępniająca uczniom i ich rodzicom boiska, salę sportową, pracownię komputerową, bibliotekę z czytelnią, organizująca działalność pozalekcyjną dla wszystkich „klientów szkoły”
- **demokratyczna** – sprawiedliwa, wychowująca do demokracji, przestrzegająca praw dziecka i ucznia, samorządowa, wrażliwa na opinie uczniów i rodziców, ucząca zasad budowania dobrej wspólnoty
- **twórcza** – innowacyjna, ucząca i rozwijająca, tworząca możliwości rozwijania talentów i zdolności uczniów
- **z własnym obliczem** – z tradycją i tożsamością

II. NASZ ABSOLWENT

W wyniku naszych działań programowych, uczeń kończący szkołę będzie odpowiedzialnym młodym człowiekiem, rozpoczynającym kolejny etap swojego życia w edukacji. Będzie:

- kulturalny
- uczciwy
- otwarty na innych, szczery, życzliwy
- tolerancyjny wobec światopoglądu, orientacji religijnych
- obowiązkowy i odpowiedzialny, szanujący pracę swoją i innych
- komunikatywny
- kreatywny
- posługujący się technologią informatyczną
- posługujący się co najmniej jednym językiem zachodnioeuropejskim
- potrafiący szukać informacji w oparciu o nowoczesne środki przekazu
- szanujący swój kraj i naród, chroniący dziedzictwo kulturowe
- wolny od patologii i uzależnień

- umiejący pracować i współpracować
- ambitny i dążący sukcesywnie do osiągnięcia wyznaczonych celów

III. WYCHOWAWCA W NASZEJ SZKOLE

Program Wychowawczy kładzie szczególną odpowiedzialność na barki **wychowawcy klasy**, któremu przeznaczona jest kluczową rolę **koordynatora i animatora działań** całego zespołu pedagogicznego.

Do zadań wychowawcy klasy należy w szczególności:

- koordynowanie realizacji zadań zapisanych w programie wychowawczym danej klasy
- realizacja programu zajęć wychowawczych określonych w Programie Wychowawczym szkoły
- zapewnienie uczniom i ich rodzicom wszechstronnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych przez nią działań oraz osiągnięć uczniów
- stwarzanie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie
- wspomaganie zespołu klasowego, w razie potrzeby inspirowanie i kierowanie realizacją podjętych działań
- bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadnianie z nimi działań wychowawczych wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka: uczniom uzdolnionym oraz mającym trudności w nauce.

Wychowawca w zakresie tradycyjnych obowiązków:

- 1) realizuje przewidzianą tematykę godzin z wychowawcą
- 2) nadzoruje funkcjonowanie klasy i jej wywiązywanie się ze zobowiązań wobec szkoły
- 3) rozwiązuje bieżące problemy uczniów, w razie problemów zgodnie z procedurami nawiązuje kontakt z rodzicami i pedagogiem szkoły

- 4) organizuje dni otwarte i zebrania klasowe z rodzicami – zgodnie z przyjętym harmonogramem
- 5) na bieżąco przekazuje wszelkiego rodzaju ogłoszenia i informacje
- 6) prowadzi dokumentację danego oddziału:
 - dokonuje wpisów danych osobowych ucznia do dziennika,
 - dba na bieżąco o kompletność wpisów w dzienniku i arkuszach ocen,
 - przygotowuje śródroczne i roczne zestawienia i obliczenia statystyczne,
 - wypełnia dokumentację związaną z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów,
 - wypisuje świadectwa na koniec roku szkolnego,
 - prowadzi rozliczenia po wycieczkach, imprezach, itp.,
 - odnotowuje w dzienniku lekcyjnym wszystkie kontakty z rodzicami (rozmowy osobiste, telefoniczne, wysłane zawiadomienia, itp.) oraz ważne wydarzenia z życia klasy,
 - prowadzi dokumentację wychowawcy klasowego (plan wychowawczy, tematyka godzin wychowawczych i inne).

Wymienione czynności wychowawcy klasy nie wyczerpują ich pełnego zakresu. Wychowawca winien przede wszystkim pamiętać, iż istota jego funkcji polega na ciągłym poszukiwaniu indywidualnych dróg oddziaływania na poszczególnych uczniów, w zależności od pojawiających się potrzeb lub możliwości. Oznacza to, że opisanie pracy wychowawcy w skończonej liczbie punktów jest niemożliwe.

Praca wychowawcy klasy winna się koncentrować wokół:

- ***łączenia aktywności naukowej uczniów z ich aktywnością społeczną, tworzenia życzliwej atmosfery w klasie, kształtowania poczucia autonomii ucznia i wdrażania go do samodzielnego formułowania wniosków i sądów oraz kształtowania szacunku dla norm obowiązujących w społeczności szkolnej***

IV. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE WSZYSTKICH NAUCZYCIELI

Wszyscy nauczyciele opracowują cele wychowawcze dotyczące swoich zajęć edukacyjnych oraz realizację ścieżek edukacyjnych, pamiętając o następujących zasadach:

1. Nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego szkoły.
2. Wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają treści ścieżek edukacyjnych.
3. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.
4. Jednym z ważniejszych zadań wychowawczych wspólnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych jest tworzenie klimatu miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny oraz działanie w taki sposób, aby uczniowie uczyli się otwarcia na innych i odpowiedzialności za społeczność, których są uczestnikami.
5. Niewerbalną, ale bardzo ważną metodą oddziaływania wychowawczego jest postawa nauczyciela, bycie przykładem i wzorem.

V. TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Moduł lub przedmiot	Cele wychowawcze szczegółowe
<p>nauczanie zintegrowane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie uczniom, że wspólnoty, takie jak: rodzina, środowiska lokalne i ojczyzna stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka, i że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki, • Uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym, wobec kolegów szkolnych i nauczycieli, • Uczenie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody.
<p>język polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy szacunku dla własnego języka ojczystego wyrażonej w dbałości o poprawność różnego rodzaju wypowiedzi, • Dążenie do postawy eliminowania wulgaryzmów w języku ucznia, • Wdrażanie do uczestnictwa w kulturze; motywowanie do poznawania różnorodnych tekstów kultury (w tym regionalnej), będących nośnikiem pożądaných wartości.

<p>historia i społeczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z symbolami narodowymi, religijnymi i państwowymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie postawy szacunku wobec innych, • Rozwijanie postawy patriotycznej, • Rozbudzanie zainteresowań przeszłością własną, swojej rodziny i narodu oraz korzeniami i rozwojem rodzimej kultury.
<p>sztuka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze, • Budzenie szacunku dla dorobku kulturalnego własnego narodu i całej ludzkości, • Uświadomienie wielorakich funkcji sztuki w życiu jednostki i społeczeństwa, • Uwrażliwienie na piękno sztuki.
<p>języki obce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie zainteresowania kulturą i cywilizacją innych krajów, • Kształtowanie pozytywnej postawy wobec innych kultur, cywilizacji, obyczajów i poglądów, • Kształtowanie postaw sprzyjających realizacji pokojowego współistnienia i współpracy międzynarodowej, • Kształtowanie gotowości do rozwiązywania problemów.
<p>matematyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przyzwyczajanie uczniów do wysiłku myślowego, pracowitości, dokładności i systematyczności oraz tworzenia warunków prawidłowej organizacji pracy, • Wyrabianie nawyków uczciwej konkurencji i zasad pracy w grupie.
<p>przyroda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie potrzeby sortowania śmieci i wykorzystania surowców wtórnych, • Uświadomienie faktu, iż człowiek jest elementem przyrody, • Rozwijanie wrażliwości na piękno naszego regionu, rozwijanie poczucia patriotyzmu lokalnego, • Rozwijanie wrażliwości na piękno i walory krajobrazu, • Uświadomienie znaczenia odpowiednich warunków pracy dla zdrowia człowieka (światło, hałas itp.), • Uświadomienie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody (woda, surowce naturalne, krajobraz), • Docenianie znaczenia utrzymywania higieny osobistej i uprawiania sportu,

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrabianie przekonania o szkodliwości palenia tytoniu i picia alkoholu oraz stosowania innych używek.
technika /informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrabianie nawyku, dbanie o bezpieczeństwo i higienę pracy przy komputerze, • Wdrażanie do dbałości o sprzęt i najbliższe otoczenie, • Uczenie umiejętnego współdziałania w grupie, • WYROBIENIE nawyku i wpojenie zasad dbania o bezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły.
wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za życie i zdrowie własne oraz drugiego człowieka, • Powierzenie odpowiedzialnych funkcji, • Egzekwowanie zasad bezpieczeństwa, • Rozwijanie postawy poszanowania przyrządów i przyborów do ćwiczeń, • Wskazanie sposobów radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, • Kształtowanie postawy współdziałania zespołowego i wzajemnej odpowiedzialności, • Rozpoznawanie własnych słabych i mocnych stron, • Kształtowanie właściwego stosunku do własnych pozytywnych i negatywnych emocji.
religia /etyka	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie uczniów w poszukiwaniu wartości, • Ukazywanie uczniom konieczności doskonalenia samego siebie, • Uwrażliwienie na potrzeby innych osób, w szczególności osób niepełnosprawnych, starszych, bezdomnych, biednych, • Dbanie o poszanowanie godności drugiego człowieka.

VI. DZIAŁANIA OKOLICZNOŚCIOWO – ROCZNICOWE, UROCZYSTOŚCI SZKOLNE, IMPREZY TURYSTYCZNE

Typ działań	Zadania do realizacji	Cele wychowawcze
Uroczystości ogólnoszkolne	Dzień Edukacji Narodowej, Święto Patrona, Narodowe Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3-go Maja	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie i rozwijanie zainteresowań uczniów, ujawnianie ich talentów, – przejmowanie przez wychowanków odpowiedzialności za podjęte działania,
Imprezy klasowe	Wycieczki klasowe, spotkania opłatkowe, spotkania z zaproszonymi gośćmi, wyjścia do kina i teatru	<ul style="list-style-type: none"> – dostarczenie młodzieży głębokich wspólnych przeżyć wzbogacających życie wewnętrzne, – przygotowanie przyszłych odbiorców kultury oraz kształtowanie nawyku spędzania wolnego czasu,
Imprezy międzyklasowe	Konkursy, turnieje, kiermasze, wystawy, prezentacje, dyskoteki szkolne	<ul style="list-style-type: none"> – zaspokajanie potrzeby uznania, ekspresji, twórczej zabawy, przynależności do grupy,
Zwyczaje i obyczaje szkolne	Ślubowanie klas I, Walentynki, Andrzejki, Mikołajki, Jasełka	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie wartości moralnych, tworzenie poczucia więzi między wychowankami poprzez wspólnotę przeżyć, – integracja społeczności szkolnej, budowanie wspólnoty,
Imprezy sportowo – turystyczne	Dzień sportu, wycieczki, zawody sportowe	<ul style="list-style-type: none"> – wzmocnienie motywacji do podejmowania różnych akcji oraz mobilizowanie do osiągania celu, kształtowanie właściwych wartości estetycznych i dobrego gustu

VII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

1. Oceny funkcjonowania Programu Wychowawczego Szkoły dokonują:
 - dyrekcja
 - nauczyciele
 - rodzice
 - i uczniowiew oparciu o specjalnie przygotowane narzędzia/ rokrocznie wybrane do ewaluacji elementy zapisane w planie nadzoru /
Ocena ta powinna dotyczyć przede wszystkim:
 - poziomu znajomości i przestrzegania obowiązujących w szkole norm oraz zasad funkcjonowania społeczności szkolnej,
 - stopnia zintegrowania klas i szkoły,
 - stopnia przestrzegania prawa w szkole
2. Poziom skuteczności programu będzie można prześledzić analizując m.in.:
 - ilość poszczególnych ocen zachowania i porównując je z rokiem ubiegłym
 - stopnie z poszczególnych przedmiotów w klasach i w szkole jako całości, co pozwoli określić wpływ realizacji programu na rozwój osobowy uczniów.
 - ilość nagród przyznanych uczniom zgodnie ze Statutem Szkoły i nagród książkowych
 - ilość kar dyscyplinarnych w postaci upomnienia wychowawcy i nagany Dyrektora.
3. Ważnym wskaźnikiem ilościowym będzie liczba uczniów, która aktywnie zaangażuje się w życie szkoły poprzez:
 - udział w imprezach klasowych i szkolnych
 - inicjowanie działań w ramach samorządu uczniowskiego
 - udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i programach profilaktycznych.
4. Wskaźnikiem ilościowym będzie też można określić zaangażowanie rodziców w realizację Programu Wychowawczego Szkoły biorąc pod uwagę ich udział w:
 - imprezach klasowych (wycieczki) i szkolnych (uroczystości)
 - finansowaniu potrzeb szkoły (wpłaty na Radę Rodziców)
 - przygotowaniu inicjatyw na rzecz klasy/szkoły

VIII. PLANY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH NA POSZCZEGÓLNE LATA NAUKI

PRIORYTETOWE CELE WYCHOWANIA I EFEKTY WYCHOWAWCZE W POSZCZEGÓLNYCH LATACH

KRAJ TEMATYCZNY	CELE WIODĄCE WYCHOWANIA	OCZEKIWANE EFEKTY
<i>KLASA I</i>		
JA I MOJA KLASA	<ul style="list-style-type: none"> – Wdrażanie do prawidłowego funkcjonowania w nowej grupie i efektywnego w niej działania. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – ma poczucie przynależności do klasy – czuje się bezpieczny i akceptowany w zespole klasowym – dostosowuje się do norm i przestrzega je
<i>KLASA II</i>		
JA I MOJA SZKOŁA	<ul style="list-style-type: none"> – Kształcenie umiejętności poprawnych kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi w szkole. – Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zwroty grzecznościowe – postępuje według przyjętych zasad dobrego zachowania – szanuje siebie, młodszych, rówieśników i dorosłych – zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i postępuje zgodnie z nimi w szkole i poza nią
<i>KLASA III</i>		
JA I MOJA MIEJSCOWOŚĆ	<ul style="list-style-type: none"> – Kształcenie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach trudnych i konfliktowych. – Rozwijanie zainteresowania historią swojej miejscowości. – Rozbudzanie zainteresowania aktualnymi problemami środowiska lokalnego oraz aktywne w nim uczestniczenie. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – zachowuje się poprawnie w sytuacjach trudnych i konfliktowych – dostrzega swoje mocne i słabe strony – zna historię Białogardu (herb, zabytki) – zna problemy środowiska lokalnego i aktywnie w nich uczestniczy – wie do kogo zwrócić się ze swoimi potrzebami i problemami
<i>KLASA IV</i>		
JA I MOJA MAŁA OJCZYZNA – MÓJ REGION	<ul style="list-style-type: none"> – Kształcenie umiejętności rozumienia siebie i dostrzegania prawidłowości rządzących światem zewnętrznym. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – ma poczucie swoich korzeni-rodzina, środowisko, szkoła – ustala jakie są jego potrzeby, obowiązki – jest świadomy swoich mocnych i słabych stron – akceptuje samego siebie i swoje osobiste prawa

	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z historią i pięknem naszego regionu oraz określeniem miejsca regionu w Polsce i polskiej kulturze. 	<ul style="list-style-type: none"> - doświadcza różnych uczuć i potrafi je nazwać - wie jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi - chce i wyraża potrzeby rozszerzenia swoich zainteresowań - zna historię swego regionu, umie określić jego położenie na mapie Polski
KLASA V		
JA I MOJA OJCZYZNA	<ul style="list-style-type: none"> - Utrwalanie znajomości norm i zasad życia społecznego i wdrażanie do postępowania według tych zasad. - Kształtowanie właściwego stosunku do własnych pozytywnych i negatywnych emocji. - Zapoznanie z historią i tradycjami naszego narodu, budzenie poczucia świadomości narodowej oraz wyrabiania szacunku do tradycji narodowych i miejsc pamięci narodowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony, zalety i wady oraz potrafi nad nimi pracować; - potrafi tworzyć i wzmacniać pozytywne relacje międzyludzkie - posiada konkretną wiedzę o tym jak radzić sobie z trudnościami w kontaktach międzyludzkich - podejmuje próby konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów - posiada umiejętność dobrego komunikowania się: potrafi wyrażać opinie i sądy, nie naruszając godności drugiej osoby - przyjmuje postawy asertywne - zna historię i tradycje narodowe, żywi szacunek do tych tradycji i miejsc pamięci narodowej
KLASA VI		
JA I EUROPA	<ul style="list-style-type: none"> - Rozbudzanie dążenia do osiągnięcia celów i odnalezienia własnej drogi życiowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje potrzeby i potrafi określić własne możliwości, dokonuje świadomego wyboru celów życiowych

	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z symbolami i podstawowymi wiadomościami na temat Unii Europejskiej. - Kształtowanie postawy patriotycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie „hierarchii wartości” - dostrzega wartości życia i przyjmuje je jako fundament wszystkich innych wartości - wzmacnia swoją osobowość szukając życiowej pasji - potrafi dostrzegać wokół siebie innych ludzi, ceni przyjaźń i miłość - jest świadomy odpowiedzialności za słowa: stara się, aby jego słowa nie różniły się z czynami - zna symbole Unii Europejskiej i posiada podstawową wiedzę na temat Unii Europejskiej - wzbogaca swoją wiedzę na temat kultury, obyczajów oraz sytuacji społeczno-politycznej w innych krajach europejskich - ma szacunek dla swojej Ojczyzny, odczuwa więź z nią
--	---	---

Wychowawcy klas opracowują roczne „Plany działań wychowawczych” dla danej klasy:

- Plan działań wychowawczych w klasie I – „**JA I MOJA KLASA**”
- Plan działań wychowawczych w klasie II – „**JA I MOJA SZKOŁA**”
- Plan działań wychowawczych w klasie III – „**JA I MOJA MIEJSCOWOŚĆ**”
- Plan działań wychowawczych w klasie IV – „**JA I MOJA MAŁA OJCZYZNA**”
- Plan działań wychowawczych w klasie V – „**JA I OJCZYZNA**”
- Plan działań wychowawczych w klasie VI – „**JA I EUROPA**”

Wychowawcy klas I i IV dodatkowo planują również zadania związane z realizacją programu ADAPTACJA.

Planowanie działań wychowawczych odbywa się w obrębie następujących obszarów:

Cele szczegółowe	Zadania	Przewidywane efekty
<p>Odkrywanie swoich uzdolnień, możliwości i własnej indywidualności</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie własnych możliwości intelektualnych i wdrażanie do aktywnego uczenia się • uczenie prawidłowej organizacji czasu pracy <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odkrywanie własnych uzdolnień • umożliwienie korzystania z biblioteki, Internetu <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie zainteresowań, zdolności i pasji • nabywanie umiejętności świadomego uczenia się <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie zainteresowań poprzez wybór właściwych form ich kształtowania • wdrażanie do korzystania z różnych źródeł informacji <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie własnej indywidualności i odmienności • zachęcanie uczniów do prezentacji własnych dokonań <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodoskonalenie się w wybranych przez siebie kierunkach • umożliwienie prezentacji zdolności i zainteresowań • przygotowanie do publicznych występów 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń lubi się uczyć i lubi szkołę • ma ulubione książki, hobby i zajęcia • wie, które rzeczy potrafi dobrze wykonać, a nad jakimi musi jeszcze pracować • umie decydować w sprawach związanych z nauką szkolną i spędzaniem czasu wolnego <ul style="list-style-type: none"> • uczeń ma swoje ulubione przedmioty związane z zainteresowaniami • odkrywa radość z przeżywania lektury, twórczości plastycznej, muzycznej, teatralnej, uprawiania sportu • potrafi wybrać zajęcia pozalekcyjne, lekturę, metodę pracy, sposób spędzania czasu • posiada już jasne poczucie swoich osobistych zainteresowań

<p>Korzystanie z różnych źródeł informacji w edukacji i rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień.</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie i utrwalanie nawyków kulturalnego obcowania z książką, czasopiśmem, gazetą <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykształcenie umiejętności samodzielnego wyboru i korzystania ze zbiorów bibliotecznych <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> poznawanie podstawowych źródeł informacji <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do rozumienia języka mediów <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> poszukiwanie informacji z wykorzystaniem różnych źródeł <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbudzanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych związanych z edukacją 	<ul style="list-style-type: none"> posiada nawyk kulturalnego obcowania z książką potrafi zadawać pytania na temat informacji, które chce uzyskać znaleźć informację w poznanych źródłach wiedzy przyjmuje ze zrozumieniem ograniczenie dostępu do telewizora i komputera potrafi właściwie dobrać programy telewizyjne i komputerowe mające pozytywny wpływ na rozwój dziecka potrafi odróżnić fikcję od rzeczywistości w przekazach medialnych potrafi samodzielnie szukać konkretnych i potrzebnych informacji w odpowiednich źródłach wiedzy, potrafi posługiwać się źródłami informacji dostępnymi w szkole i w domu, potrafi zwrócić się do odpowiednich osób w celu uzyskania odpowiedniej informacji
<p>Poznanie własnej sfery uczuciowej, ukierunkowanie uczuć i emocji</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> uczenie się panowania nad własnymi emocjami poznawanie sposobów wyrażania próśb, oczekiwań i sądów w poszanowaniu dobra innych osób poznawanie istoty procesu komunikacji i przyczyny zakłóceń poznawanie technik ułatwiających aktywne słuchanie <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> nazywanie własnych uczuć i emocji poznawanie sposobów odczytywania „mowy ciała” 	<ul style="list-style-type: none"> umie słuchać i zadawać pytania zależy mu na skutecznym porozumiewaniu się z innymi lubi rozmawiać na interesujące go tematy potrafi pokojowo rozwiązywać konflikty szanuje poglądy i opinie innych, potrafi wyrażać swoje zdanie • prawidłowo i właściwie zachowuje się w trudnych sytuacjach

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności komunikacji niewerbalnej <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczenie się panowania nad własnymi emocjami • poznawanie sposobów wyrażania próśb, oczekiwań i sądów w poszanowaniu dobra innych osób • poznanie istoty procesu komunikacji i przyczyny zakłóceń • poznanie technik ułatwiających aktywne słuchanie <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okazywanie uczuć i emocji stosownie do sytuacji. • poznawanie sposobów pokojowego rozwiązywania konfliktów • przedstawianie problemów, uzyskiwanie wyjaśnień, odpowiedzi, pomocy <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie właściwych relacji z otoczeniem • upowszechnianie technik radzenia sobie z agresją i sytuacjami trudnymi • prezentowanie własnych poglądów i uwzględnianie poglądów innych ludzi <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome reagowanie w różnych sytuacjach, radzenie sobie ze stresem • poznanie siebie na podstawie własnych doświadczeń i opinii innych • swobodne wyrażanie myśli i przekonań bez naruszania dobra innych osób 	
<p>Umiejętność oceny zachowań własnych i innych.</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie różnych potrzeb, praw • uczenie relacji nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi odróżnić w zachowaniach otaczających go ludzi w codziennych zdarzeniach, to co jest dobre i przyjazne od

<p>Zdolność wartościowania</p>	<p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnianie praw swoich i innych ludzi • uczenie właściwego stosunku do osób starszych, niepełnosprawnych, chorych <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności wyrażania własnego zdania • wdrażanie do przestrzegania praw • rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na dobro, prawdę i piękno <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczuwanie potrzeby własnej niezależności • przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych przez obserwację zachowań własnych i innych osób • nabywanie umiejętności postępowania zgodnie z obowiązującymi prawami <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja własnych potrzeb z uwzględnieniem potrzeb innych ludzi • respektowanie swoich praw i innych ludzi • rozumienie pojęć: asertywność, tolerancja, empatia <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępowanie zgodne z zasadą asertywności • prezentowanie postawy tolerancji i akceptacji w stosunku do drugiego człowieka zgodnie z obowiązującymi prawami 	<p>rzeczy złych i szkodliwych</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyrażać akceptację wobec rzeczy dla niego dobrych i mówić „nie”, gdy rozpoznaje zagrożenie • chce być lubiany i szanowany • potrafi wyrażać swoje oczekiwania i potrzeby • zachowuje się w szkole i poza nią w sposób nienaruszający wolności i niezależności innych osób • respektuje potrzeby i prawa innych • potrafi rozwiązać sytuacje konfliktowe za pomocą rozmów a nie siły • uczeń nazywa, odróżnia i ocenia postawy pożądane i niepożądane zachowania własne i innych ludzi • wskazuje i potrafi analizować przykłady cenionych w życiu rodzinnym, społecznym, narodowym- ważnych wartości. Postępuje zgodnie z tymi zasadami • potrafi wymienić i analizować własne obowiązki i ich źródła oraz ocenić ich wypełnianie • potrafi wyjaśnić, odwołując się do własnych doświadczeń pojęcia: dobro, piękno, sprawiedliwość, uczciwość, zaufanie, solidarność, odpowiedzialność • zna swoje prawa w szkole i w rodzinie • potrafi wyrażać swoje potrzeby • zna i rozumie pojęcie asertywności • szanuje poglądy innych osób i potrzeby osób niepełnosprawnych, nieśmiały i słabszych • rozumie sens i reguły postępowania, • szanuje ustalone reguły i uczestniczy w ich ustalaniu
---------------------------------------	--	--

<p>Rozwijanie sprawności fizycznej</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie podstawowych zasad troski o swoje zdrowie • poznanie sposobów wykorzystania przerw między zajęciami na wypoczynek <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumienie potrzeby aktywnego spędzania czasu wolnego • dbanie o higienę miejsca pracy i wypoczynku <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie pozytywnych aspektów uprawiania sportu • rozwijanie tężyzny fizycznej i doskonalenie umiejętności ruchowych <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome korzystanie z wszelkiej aktywności ruchowej • planowanie swojego wypoczynku <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w wybranych przez ucznia formach aktywności ruchowej, rekreacyjnej i sportowej • wskazywanie pozytywnych aspektów uprawiania sportu; rekreacji i wypoczynku <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie opanowanych indywidualnych i zespołowych form ruchu w aktywności rekreacyjno – sportowej • przygotowanie oferty sposobów spędzania czasu wolego w naszej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wie, co sprzyja, a co zagraża jego zdrowiu • rozróżnia pojęcia: higiena ciała i higiena umysłu i przestrzega zasad higienicznego trybu życia • potrafi zorganizować swoją pracę i miejsce pracy zgodnie z zasadami higieny • przestrzega przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią • doskonali umiejętności dbania o swoje zdrowie i estetyczny wygląd • nie naraża innych na niebezpieczeństwo
---	---	---

<p>Kształtowanie postaw prospołecznych</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznanie zasad współżycia, współdziałania i komunikowania się ▪ integracja z zespołem klasowym <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie poczucia przynależności do klasy i szkoły ▪ nabywanie umiejętności współpracy ▪ poznanie i stosowanie zasady dobrego zachowania w miejscach publicznych <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokonywanie oceny własnych zachowań, wyciąganie właściwych wniosków ▪ wdrażanie do poszanowania mienia prywatnego, szkolnego, publicznego <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumienie pojęć: koleżeństwo, tolerancja, przyjaźń, współpraca, pomoc. Nabywanie umiejętności bycia dobrym kolegą ▪ rozróżnianie dobrych i złych postaw <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie umiejętności negocjacyjnych ▪ utrwalanie właściwej komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie umiejętności rozumienia i szacunku dla poglądów innych ▪ poszanowania wspólnego dobra 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń jest taktowny i koleżeński, gdy tylko potrafi pomaga innym w nauce • potrafi bezkolizyjnie funkcjonować w grupie i doceniać pomoc wzajemną • potrafi uczestniczyć w pracy zespołowej • potrafi współdziałać i współzawodniczyć • zna i respektuje reguły zachowania i normy w zespole • szanuje i przestrzega prawa innych ludzi • szanuje opinie i poglądy innych • w swoim postępowaniu kieruje się zasadami koleżeństwa i przyjaźni
---	---	---

<p>Poznawanie dorobku kultury oraz kształcenie postawy poszanowania tradycji własnego narodu oraz innych kultur</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie tradycji szkolnych, rodzinnych oraz zwyczajów związanych z polskimi świętami <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukazanie roli rodziców i rodziny w życiu dziecka • poznawanie tradycji religijnych i państwowych <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie dziejów miasta • rozróżnianie poznanych tradycji i ich symboliki <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie dziejów regionu • aktywne uczestnictwo w obchodach uroczystości państwowych • przygotowanie do świadomego odbioru sztuki <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie dziejów narodowych • rozwijanie szacunku do tradycji i pozytywnych emocji związanych ze sztuką <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome uczestnictwo w uroczystościach • odczuwanie potrzeby stałego kontaktu ze sztuką • poznawanie symboli i znaczenia Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna historię swojej rodziny • wie czym zajmują się jego rodzice • wie jakie ma prawa i obowiązki jako członek rodziny i społeczności szkolnej • zna swoje najbliższe środowisko (dzielnicę, miasto) • potrafi opowiedzieć, co ciekawego znajduje się w jego mieście • wie, kim jest patron jego szkoły • rozumie i szanuje tradycje rodziny, szkoły • uczeń jest świadomy swojej przynależności do rodziny, społeczeństwa i narodu. Rozumie każde z tych pojęć • swoim zachowaniem i postawą potrafi wyrazić przywiązanie, okazać szacunek, • potrafi wyjaśnić pojęcia: tożsamość narodowa, społeczna, kulturowa, społeczność, ojczyzna, obywatel, demokracja, państwo • potrafi wyjaśnić związki swojego życia i rodziny z szerszą rzeczywistością społeczną, zjawiskami zachodzącymi w społeczeństwie • rozpoznaje i nazywa wartości kulturowe • rozumie i szanuje tradycje rodziny, szkoły, miasta i narodu • zna miejsca pamięci narodowej w swoim mieście i w Polsce • umie prezentować walory swojej szkoły, miasta, kraju ojczystego
--	---	---

Rozwój samorządności	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none">• poznanie praw, obowiązków i zasad działania samorządu klasowego <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none">• tworzenie warunków do działania na rzecz społeczności klasowej• uczenie odpowiedzialności za podjęte zadania <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none">• uczestnictwo w realizacji zadań na rzecz klasy i szkoły• wyzwalanie zdolności organizacyjnych <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none">• poznanie roli i zadań Samorządu Uczniowskiego, organizacji uczniowskich• wdrażanie do rzetelnej pracy i świadomego podejmowania obowiązków <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none">• pomoc w wyzwalaniu inicjatyw uczniowskich• współodpowiedzialność za podjęte działania <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none">• poznanie struktur samorządu lokalnego• uczenie się zasad demokracji	<ul style="list-style-type: none">• uczeń potrafi wspólnie z kolegami zorganizować coś pożytecznego dla klasy• zna zasady głosowania w demokratycznych wyborach• uczestniczy w pracach organów samorządowych klasy i szkoły• współtworzy życie szkoły• zna swoje prawa i obowiązki
-----------------------------	--	--

<p>Kształtowanie postaw proekologicznych</p>	<p>Klasa pierwsza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • troska o estetykę otoczenia wokół siebie • rozwijanie zainteresowań przyrodniczych <p>Klasa druga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdobycie podstawowych wiadomości i umiejętności na temat środowiska przyrodniczego • uczenie odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska <p>Klasa trzecia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie zdobytych wiadomości i umiejętności o środowisku przyrodniczym w praktyce • rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego w mieście <p>Klasa czwarta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dbałość o środowisko przyrodnicze • rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego w regionie <p>Klasa piąta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • troska o środowisko przyrodnicze • dostrzeganie niekorzystnych zmian zachodzących w najbliższym otoczeniu i określanie sposobów zapobiegania im <p>Klasa szósta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdobycie wiedzy i umiejętności na temat ochrony środowiska naturalnego i zdrowia człowieka • zachęcanie innych do działania na rzecz ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostrzec zmiany zachodzące w środowisku • potrafi zadbać o estetykę otoczenia, w którym przebywa • rozumie potrzebę działania na rzecz środowiska naturalnego • rozumie, że dbałość o środowisko naturalne jest obowiązkiem każdego człowieka <ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w budowaniu świadomości proekologicznej • zna źródła zanieczyszczeń środowiska i ich niszczący wpływ • w różnych formach propaguje proekologiczny styl życia (konkursy, akcje, przedstawienia,...)
---	---	---